

Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor.
Egyes szám 24 fill.

HONTI LAPOK

Nyílttér sora 40 fill.
Hivatalos
s magánhirdetések
arszabas szerint.
Többszöri hirdetés-
nél árendemény

A Hontvármegyei Jegyzők Egyesülete hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
IPOLYSÁGON.

Felelős szerkesztő:
HALÁSZ FERENC.

Megjelen
szombaton reggel.

Vármegyei közgyűlés.

Ipolyság, október 2.

Vármegyénk törvényhatósági bizottsága szeptember 29-én tartotta meg Lits Gyula főispán elnökleite alatt őszi rendes közgyűlését.

A kereken 100 pontból álló tárgysor kiemelkedőbb mozzanatai:

a vármegyei szervezési szabályrendelet azon módosítása, hogy az alispán és főjegyző akadályoztatása esetén az alispán hivatali ügyköre az *árvaszéki elnök* jogkörébe tartozik;

a törvényhatósági bizottság tanácskozási ügyrendjének azon módosítása, hogy a tavaszi rendes közgyűlések ezentúl *április hó második* felében lesznek megtartva;

az *árvaszéki jegyzői*, egy I. osztályu szolgabírói, egy II. osztályu aljegyzői, és két II-od osztályu szolgabírói állás betöltése;

több *körjegyző* mellékjavadalmainak *méltányos* felemelése;

a Hontvármegyei Jegyzők Egyesületének előterjesztése alapján a *jegyzői nyugdíjszabályzat* módosítása;

Ipolyság nagyközség által a Kossuth

utca végén építendő Ipolyhidra adandó segély tárgyában beadott kérvényre hozott *elutasító* határozat, melyre alkalmilag külön visszatérünk.

Érdekesen döntött a törvényhatóság a bakabányai képviselőtestületnek az ottani plébános ügyében hozott, a legsötétebb járatlanságot, de egyben csökönnyös roszakaratot eláruló határozatával szemben. A törvényhatóság a határozat sérelmes részét megsemmisítette, egyben utasította az alispánt, hogy a bakabányai képviselőtestület működését tegye tüzetes vizsgálat tárgyává és a szükséghez képes az 1886. évi XXII. 61. §-a alapján tegyen javaslatot a *bakabányai képviselőtestület feloszlatása iránt*.

A tarthatatlan, és immár teljesen dezolált bakabányai viszonyok egyenest megkövetelnek ilyen radikális metszést a *község a pánszlávok által* megmérgezett kadávetén.

A közgyűlés kiemelkedő tárgyait érintő tudósításunkat alábbiakban adjuk.

*

Lits Gyula délelőtt 10 órakor a tagok éljenzése közt a terembe lép, és elfoglalva az elnöki széket megnyitja a közgyűlést.

Elnöki megnyitó.

Lits Gyula főispán: a tavaszkor fontos közigazgatási kérdések körül kitört politikai válság azóta nemcsak hogy nem szűnt meg, de ma még élesebb alakban áll fenn. A koalált pártok közt az ellentét kiélesült, és a kormány lemondott, és a válság teljes aggasztó minőségében fenyeget.

Káros hatását nemcsak az országos, de a megyei közéletben is sajnosan érezzük. Így kulturális törekvéseink, Ipolyságon egy középiskola, egy törvénykezési palota, megyénkben az iskolák szaporítása stb. oly kérdések, melyek megvalósítása beláthatlanul késik. A két év óta tervezett gazdasági és ipari kiállítás is nemcsak a kedvezőtlen gazdasági, de a politikai viszonyok miatt háttérbe szorult.

A létért való nagy küzdelmeink közepette minden hazafinak igaz óhajta, hogy a századokra visszanyúló vértelen küzdelem korona és nemzet között végrevalahára megszűnjék, azt konszolidált politikai viszonyok váltsák fel, és így az alkotó és szellemi erők felszabadulván, állandósult közjogi helyzetben a nemzet az anyagi és kulturális megerősödés terén nyugvó pontra jusson.

I. Ferdinánd bolgár király a nyár legnagyobb részét vármegyénkben töltvén, ő az alispánnal tisztelgett nála, majd

József kir. herceg Királyházán.

(Mátyás király egykori kedves vadászhelye. — Királyháza. — Királykutja. — Királyné parlagja. — Libits Adolf. — József kir. herceg a királyházi vadászakban. — Az ezredik szarvasbika. — Látogatás Szokolji Alajoséknál.)

Lelkünk a képzelet csillogó, színes szárnyain visszacsapong a multba.

A tizenötödik század 80-as éveiben vagyunk. A vaddús bércnek oldalán viszhangzanak a kürtök, a nemes vadat hajszoló falka zaja mindinkább közeledik, esattog a lópatkó, repül a dárdá; néhány percznyi csend és kitörő örömmel hangzik fel a vadászok üdvívaja: „éljen a nagy király!” Ott fekszik a nemes gimsszarvas a moha szőnyegén, szivét járta át a biztos kezű vadász dárdája, a ki előlép a sűrűből mosolygó arccal, boldogan, hogy átvegye kisérő vadásza legszebb üdvözlését, a nemes vad verejtékétől csillogó „zöld gallyat.”

Ki e vadász? Hollós Mátyás a nagy király, az igazságos! — itt van ő kedvence helyén a *kemencei és bernecei* erdők ölné, él a vadászat nemes sportjának.

Ő ismerte fel a honti erdők e gyöngyét midőn Visegrádról kiindulva, e bércen át üzte a vadat; itt pihente ki fáradalmait a róla örökre elnevezett *Királyházán*, itt van kedves kutja, mely oltá szomját, mely

maig is *Királykut* nevét viseli, — s itt séltált környezetével s vigadott Beatrix királyné, mely *Királyné parlagja* néven örökké megmaradt.

És most közel 500 év mulva, 1909. szeptember hó 23-án és 24-én a felséges vidéknek ismét fenséges vadása van. Királyi vér, teljesen méltó a nagynevű királyhoz sőt vadászerenye túlhaladja, fáradhatlansága, biztos keze felülmul minden képzelhetőt. Edaliás vadász a magyarok dégelgetett kedvence kir. hercege *József kir. herceg*.

Mátyás az igazságos király kedvence berkeit jött látogatni most; s egyforma annak szellemével. *Királyháza* ismét örök emléket nyert, mert elejtette itt, a minden vadászszívet megragadó zsákmányt, az *ezredik szarvasbikáját*.

A heregprimás drégelyi uradalmához tartozó Bernece Kemence, Hont, Drégelypalánk erdőségeit és a körülfekvő községek vadászterületét mintegy 15—20,000 holdat *Szokolji* Alajos bírja, kitől egy részt, a legvaddúsabb erdőt közös bérletként, a főhercegi javak kormányzója *Libits* Adolf udvari tanácsos vette át. Ő vadászik itt, és bögési idényre az ő mindenben oly gondos és szeretetre méltó egyénisége a legszebb vadász öröme, az első bögésre fenséges urát *József kir. herceget* hívta meg. A fen-

séges ur „igent” mondott, és nemcsak meghozta nagyrabcsült jó emberének az igaz örömet, de boldoggá tett bennünket hontiakat is, hogy mi köztünk esendes visszavonult órákban vadász kedvtelését töltötte a fejedelmi sarj.

Szorosan magánjellegű érkezését 23-án esütörtök délutánra jelezte; e napon 1 óra után indult kistapolcsányi kastélyából Léva-Ipolyságon át automobilján a 90 × 120 lőerejű Mercedes kocsin, melynek vezető helyén ül rendszeresen a királyi herceg. 2 óra 42 perckor megérkezett Kemencére a régi megyeház előtti tere, a hol *Libits* Adolf udv. tanácsos, *Fodor* Vilmos dr. közp. főszolgabíró, *Szokolji* Alajos és *Gálffy* István főerdész fogadták. *Libits* Adolf boldogan üdvözölte, a kir. herceg kegyesen válaszolta:

— Szívesen jöttem, hogy magánál vadászhaszak.

Rövid bemutatás után egy kedves epizód, midőn *Szokolji* Alajoshoz lép és így szólt:

— Kérem üdvözetemet tolmácsolni a grófnőnek, gyermekkori pajtásomnak.

Egyszerű és igaz magyarzamatu nemes szavak. *Szokolji* Alajos engedelmet kér, hogy ma ezt személyesen nem leend módjában feleségének átadni, mert vadászki-sérőként a fenséggel leend.

egzik őse Koháry tábornok hamvainak áthelyezési ünnepén küldöttség élén vett részt. Örömmel jelenti hogy a bolgár király különös érdeklődést mutatott a vármegye közügyei iránt. Marek Károly alispánt, Nyáry Alfonz báró árvaszéki elnököt és Haydin Károly földbirtokost, a küldöttség tagjait érdemrenddel tüntette ki.

Felolvasta ezután a bolgár királynak elutazásakor hozzá intézett táviratát valamint az általa küldött távirati választ. (Mindkettőt annak idején lapunk közölte.)

Jelenti, hogy előtte való nap a tisztikarral számonkérő széklet tartott. Örömmel adja számon, hogy ismét arról nyílt alkalma meggyőződnie, hogy a tisztikar a napról-napra szaporodómunka kör dacára hivatása magaslatán áll, és mindinkább fokozódó buzgalommal látja el ügykörét. Különösen kiemeli az árvaszéket, mely az utóbbi időig túlterhelése folytán tetemes hátralékkal küzdött, de ma már hátralék nélkül dolgozza fel a hivatalos anyagot.

Megemlékezik a törvényhatóság halottjairól, Winter Sándor, Popellár András és Wertheimer Jakab bizottsági tagokról. Különösen méltatja Winter Sándor közhasznú, és maradandó sikerekben gazdag közérdekű tevékenységét. Indítványozza, hogy a közgyűlés emléküket jegyzőkönyvileg örökítse meg.

A Berzeviczy ügy.

Vajda Pál az alispáni jelentésnél felszólal.

Saját hallomásai nyomán elmondja Berzeviczy Béla szolgabíró esetét. Berzeviczy Béla azon alkalommal mikor a főispán ittassága miatt hajdukkal kivezettette, a főispánt súlyos szóbeli sértésekkel illette. A főispán fegyelmi utra terelte az ügyet, és nem vonta le a konzekvenciákat. Szerinte ily sértés után nem ülhet főispáni székben, de miután a kormány őt nem fogja dezavualni, és Berzeviczy Bélán elve-

rik a port, roszalási és bizalmatlansági indítványt tesz a főispán ellen.

A felszólalást zavaró zajos ellentmondások igazolták hogy a felszólalással a közgyűlés egyetlen tagja sem vállal szolidaritást. A főispán tárgyi komolysággal választott a felszólalásra.

Jóllehet — mondotta, interpellációt csak az alispánhoz enged a törvény és a tárgyalási rend, mégis ő maga válaszol, nehogy kitérni lássék. Elmondja az esetet. A kérdéses mulatságon hirül adták neki hogy Berzeviczy Béla ittas, azért hozzá küldte titkárságát, hogy tapintatosan távozásra kérje fel, sőt később a kérdést ő maga is megismételte. Berzeviczy Béla nem hajolt a kérésre hanem tovább zavarta a mulatságot sőt később tettleges ségre vetemedett egy tisztviselőtársával. A főispán a jelenlévőket arra kérte, hogy lépjenek közbe és a továbbiakat akadályozzák meg. Berzeviczy ellenfele eltávozott, de Berzeviczy távozni nem akart vagy talán nem bírt, azért két hajdu vezette le, és ültette kocsiába. Ami a Berzeviczy által ellene elkövetett sértést illeti, azt mindenki tudja, hogy önkívüli állapotban követte el. Ő főispáni tekintélyét látván sértve, az ügyet fegyelmi utra terelte. És hogy helyessen választotta ezt az utat, igazolja az is, hogy a belügyminister a fegyelmit elrendelő, és felfüggesztő határozatot indokánál fogva helyben hagyta.

Bárkit különösen a közélet mezején érhet szóbeli, sőt tettleges sértés is. Hogy ilyesmi érhet főispánt is, hivatkozhat nagynevű elődre is, kit hosszú időközön át írásban és szóban ért sértés, sőt a legsúlyosabb sértés, a hazaárulás vádja is.

A főispán válasza általános, és sűrű helyesléssel találkozott.

Kondor József teljesen korrektnek tartja a főispán eljárását. De sajnálja hogy váddal

letti Majthényi László bárót, De mortuis nihil nisi bene. 1848-ban a mágnások $\frac{2}{3}$ része kérte a muszka inváziót.

Ellenmondások jeleztek hangosan, hogy Kondor József nyilván félreértette a főispán szavait, ki nyomban ki is jelentette hogy ő nem vádként hanem tényként hozta fel azt, hogy egy nagynevű elődje is a főispáni székben támadásoknak és sértéseknek volt kitéve.

Csermák Ernő dr. szólalt még föl, a közgyűlés hangulatát tolmácsolva. Helytelennek tartja Vajda Pál felszólalását, mely a fegyelmi eljárás folyamatának elébe vág. Hiszen annak eredményéig jóformán a való tényállást sem ismerjük. Helyesnek és korrektnek tartja a főispán eljárását. Hiszen, ha minden sértésre reagálni kellene, a közéletben a minisztertől kezdve senki se maradhatna egy napig sem a helyén.

Tiszti választások.

Betöltötte a közgyűlés a Farkas Rezső nyugdíjazása, és Mailáth László lemondása folytán megürült szolgabírói és ezek betöltése folytán megürült állásokat.

A kandidáló bizottságba a főispán kinevezte Ivánka Oszkárt, Czobor Lászlót és Bolgár Jánost, a főispán javaslatára a közgyűlés kiküldte Sági Benő, Somogyi Lászlót és Ivánka Lászlót.

A közgyűlés a választást következőleg eftette meg:

árvaszéki jegyző Okolicsányi István,

I. oszt. szolgabíró Sartorius István,

II. oszt. szolgabírák: Rimély Dénes, Kallós László,

IV. ik aljegyző: Herczegh József.

Esküdtbírói bizottság.

A közgyűlés az esküdtbírói bizottságról szóló 1897. évi XXXIII. tv. alapján kiküldendő bizottságba Berkó Istvánt Ivánka Istvánt, Schreiber Aladárt Wilhelm Károly drt. Totovics Kálmánt és Wilezek Vilmos grófot választotta meg.

Lelekészek illetményei.

Bars és Árva megye a törvényesen bevett vallásfelekezetek lelkészi illetményeinek

Egyszerű parasztkocsikon, melyek boldog tulajdonosain látszik az öröm ragyogó sugára, megindul a társaság.

Elöl Szokolyi Alajos Gálffy Istvánnal az első kocsin, a másikon a kir. herceg Libits Adolffal, kinek szeme oly körültekintő figyelemmel veszi körül urát, mindenki látja azt a nagy vonzalmat és hűséget, mely páratlan. És ezt ismeri a kir. herceg, mert több kíséret nincs és egy egyszerű podgyász darab a bizonyítéka annak, hogy oly körbe jött, hol csak családí othont akar feltalálni s annak vezetőjét már ismeri.

Három negyed órai erdei kocsit után megáll a társaság. Elöl egy vadőr a jelzett eserkész utnál. Bedross Jano ez, az egykori híres orvvadász, Szokolyi Alajos kedvence vadőre, ki szolgálatba lépése előtt, a gyakori fogság sötétében aligha álmodta volna, hogy valaha fenséges urat vadászaton vezetni fog.

Elindulnak ketten, hogy a kitűzött utirányban valahol elérhessék az erdők koronás királyát. Pedig gyenge szél, ködös. itt-ott szitáló eső — vadásznyelven sikerrelenség; de a kir. herceg, a tántorithatatlan vadász örömtelten eserkész tovább. Megkérdi Janót volt-e katona, ki boldogan feleli hogy igen, sőt honvéd, mire a fenség mosolyogva felel:

— Az én katonám.

Itt-ott hallatszik egy bögés, de a bo-

rult idő az estéli eserkész idejét megrövidítette, a bikát a beállt homály miatt megközelíteni nem lehetett. De megtalálták nyomát, melynek nagysága a kir. herceget meglepte, nagyobb volt 9—10 etmél, — ki mint legkitünőbb szarvasvadász szakértelmével jelzé, hogy ez jobb „csapa” mint a kistapolesányi. Ilyenek Máramarosban találhatók. —

Kora őszi este van, midőn a kir. herceg a királyháza vadászslakhoz ér, hol az ár-bócra felvont koronás magyar és főhercegi zászló üdvözli. A kényelmes hat helyiséggel bíró vadászslakot Szokolyi Alajos nagy izléssel építtette.

Nyolc óraker a barátságos ebédlőben, teljes vadász ruhában kedélyes egyszerű magyaros vacsora. A fogásai marhanyelv tormaival, szarvas vesepecsenye burgonyával, sajt, szőlő. Házi kenyér és tesmagi asztali bor.

Az asztalfőn ül a fenség; jobbról Szokolyi Alajos, — balról Gálffy István szemközt az ő Libits-e. — Fesztelen, kedves társalgás a vacsora fűszere.

Libits aggodalmaskodó szemekkel nézi a kir. herceget, mit ő mosolyogva észre vesz; azaz tudja hogy kissé megnyult vonásaira vonatkozhatnak ezek, s midőn Libits szavakkal kifejezést ad, hogy kissé soványnak találja a kir. herceget, kedves válaszul nyeri.

— Most bögéskor a szarvasbikák is so-

ványak, és igazi szarvas-vadásznak hasonlónak kell lenni-e.

Nemesoda, mert kedélyesen elmondja, hogy már 3 óraker kel. 9—10 óra van délelőtt, midőn haza tér kistapolesányi kastélyába hogy 3 óraker délután ismét kedvencei között lehessen, Vadászterülete 30.000 holdas most már teljesen bekerített erdőség. Mintegy 2700. darabot rejt magában, mely számból a vadászvezetőség az állomány nemesítése céljából 700 szarvas tehén, s mintegy 120. vegyes bika elejtését vette az idén előirányzatba. A fenség szept. 6-tól 23-úg azaz 17 nap alatt e számot 59 darabbal csökkentette, melyből 16 drb bika, a többi tehén.

Mint Europa első nagy vadszaktekintélye felvilágosítást ad Gálffy István kérdéseire s bámulva hallja mindenki, hogy hihetetlen mély a szaktudás, melylyel a kir. herceg teljes biztossággal minden kérdéseire megfelel. A tudás komoly fejtegetéseit felváltja a pajzanság, midőn Szokolyi Alajoshoz fordulva elmondja, hogy ma reggel követett egy 22-es bikát, melyet elejteni nem sikerült s így jubiléns törekvése dugába dőlt.

Szokolyi kérdi.

— Hányas jubileumra készül Fenség?

— Az ezredik-re feleli a kir. herceg.

Pillanatnyi bámulat üli elfojtott csendben az areokat. mit Szokoly Alajos azon kérdése tör meg:

az államkincstár terhére 2400 koronára való kiegészítése iránt a kultuskormányhoz intézett feliratát törvényhatóságunknak megküldötte, mely azzal való kiegészítés mellett, hogy a lelkészek egyuttal korpótlékban is részesítenek, s így azok is jobb sorsra juthassanak, kik kongruát nem kaphatnak — hasonló szellemű felirat küldését határozta el.

A vármegye szervezete.

A közgyűlés megállapította a vármegye szervezési szabályrendeletének módosítását, azon változtatással azonban, hogy az alispán és főjegyző egyidejű akadályoztatása esetén az alispáni teendőket nem az első aljegyző, hanem az árvaszeiki elnök látja el.

A vármegye közpénzei.

A közgyűlés névszerűt szavazás útján határozta el, hogy a vármegyei alapok fölsőlegpénzei, s illetoleg a gyámpénztári készlet az 1910. évre az eddigi arányban az Ipolysági Takarékpénztárnál, és az Hontmegyei Népbanknál helyeztessék el.

A közgyűlések új rendje.

A vármegyei szabályrendelet szerint eddig a törvényhatóság tavaszi közgyűlése április hó első felére esett.

Miután azonban a számvétség az évi zárószámadást a számadási évet követő év március végéig tartozik az alispánnak bemutatni, de az a számadás a közgyűlés előtt 15 napra közszemlére teendő ki, — ezzel szemben tehát a szabályrendelet azon része, mely a tavaszi közgyűlés határidejét április első felére teszi, meg nem állhat — ennél fogva a közgyűlés a tavaszi közgyűlés határidejét április hó második felére állapította meg.

A közkórház háztartása.

A törvényhatóság az Ipolysági közkórház 1910. évi költségelirányzatát 41637 k. 20 fillér szükség-

lettel, és ugyanannyi fedezettel állapította meg, egy szersmind a közkórház igazgatójának díját 1000, a kórházi gondnok fizetését pedig 800 koronáról 2000 koronára emelte föl.

A bakabányai plébános.

A bakabányai plébánosi állásra annak idején kiírtak a pályázatot. Bakabánya község képviselőtestülete, mint kegyur az egyházi jog által megszabott időn belül a bemutatási jogával nem akarván élni, ez a jog a kánonok szabványai szerint az egyházmegye püspökére, a hercegprímásra szállt. E jognál fogva Rajner Lajos dr. püspök érseki helynök Petrásek Agoston segédlelkész plébánossá ki is nevezte. Bakabánya képviselőtestülete Szekán Samu indítványára a kinevezést tudomásul nem vette, sőt a plébános fizetésének kiadását szótöbbséggel egyszerűen beszüntette.

A közgyűlés ezt a legsötétebb járatlanságot és rosszakaratot eláruló, és a kat. egyházat illojális módon sértő határozatot megsemmisítette, és kötelezte a képviselőtestületet, hogy a plébános járandóságait az eddigi gyakorlat szerint szolgáltatassa ki.

Egyben utasította a vármegye alispánját, hogy Bakabánya közs. képviselő test. működését tegye tüzetes vizsgálat tárgyává, és a szükséghez képest tegyen javaslatot az 1886. évi XXII. t.-cz. 61. §-a alapján a képviselőtestület feloszlása iránt.

Jegyzői javadalmak.

A közgyűlés a honnémeti és az alsóbakai körjegyzői lakok építése ügyébe végleg intézkedett; az alsóbakai körjegyző lakbérét 400 koronában állapította meg; a nagyvaszeiki körjegyző fűtési és világitási átalányát felemelte

Vámosmikola község a körjegyzőnek 400 korona személyi pótlékot szavazott meg. Az állandó választmány az ottani terhes pótdóra való tekintettel a határozat jóváhagyásának megtagadását javasolta.

Kádár Kálmán felszólalására, kihez kallós János is csatlakozott a törvényhatóság figyelembe véve azon különösen méltánylandó körülményt, hogy a vámosmikolai jegyzőnek magánmunkálatokból számbavehető jövedelme nincs, a képvis. test. határozatát kivételesen jóváhagyta.

Megüritt bizottsági helyek.

A közgyűlés Kudoa János lemondása, és Kliment János elhalálása folytán az egegi és apátmaróti

vála-ztókerületben megüritt két bizottsági hely betöltését e hó 29-ik napjára tűzte ki

Az egegi választókerületben választási elnök Herczegh Vincze, helyettese Hoffer Márton.

Az apátmaróti kerületben választási elnök Jancsó Kálmán, helyettese Kramár Samu.

Jegyzői nyugdíj szabályzat.

A Hontvármegyei Jegyzők Egyesülete legutóbbi közgyűléséből a jegyzői nyugdíj szabályzatnak a mai kor viszonyaihoz alkalmazott módosítása iránt a törvényhatósághoz felterjesztést intézett.

A törvényhatóság teljes egészében méltányolta a jegyzői testület eme jogos igényeit, és Czobor Imre dr. aljegyző referálása alapján egyhangulag állapította meg a következő módosításokat;

1. 14. §. b) pont. „Ha jogosult egyén 65 éves korának betöltése, vagy a köteles szolgálati idő letelte után nyugdíjaztatását önmaga kérelmezi.

Köteles szolgálati időnek tekintendő.

a) Azon községi és körjegyzőkre, kik az 1904. XI. tc. életbe lépte előtt már mint önálló községi vagy körjegyzők működtek: 35 év, b) az 1904. XI. tc. életbe lépte után, vagy a jövőben belépő tagok részére 40 év.

2. IV. fej. 22 §. Az évi nyugdíj mérve a következőkben állapittatik meg.

a) Azon községi és körjegyzők, kik az 1904. évi XI. tc. életbe lépte előtt önálló község vagy körjegyzői hivatalt nyertek 10 évi szolgálati idő után utoljára élvezett fizetésük, korpótlékjuk és egyéb javadalmazásuk 50 százalékára tarthatnak nyugdíj címén igényt, minden további szolgálati év után ezen javadalmazásuk 2 százaléka jár nyugdíjként.

b) Azon községi és körjegyzők kik az 1904. évi XI. t. c. életbe lépte után vagy a jövőben lépnek a nyugdíj intézet kötelekébe, 10 évi szolgálati idő után rendes fizetésük, korpótlékjuk és egyéb javadalmazásuknak 40 százalékát minden további szolgálati év után fenti javadalmazásuk további 2 százalékát kapják nyugdíj címén.

3. V. fej. 28. §. 2. pont. „Az özvegyi évi segély 730 koronánál kevesebb nem lehet.“

4. V. fej. 34. §. után a következők §. lenne felveendő: „A nyugdíj intézeti tagok hátrahagyott özvegyének, valamint törvényes

— És mennyi hiányzik az ezredikhez? Mosolyogva hüvelykujját emeli a fenség, jelezvén hogy — egy!

Néma titkos vágy tölti el a társaság három tagját. Ó, vajha azon öröm juthatna nekik osztályrészül, hogy az az egy — az ezredik itt. Mátyás pagonyjában esnek el.

E gondolatokban éri őket az asztal bontás.

Kilenc órakor aludni térnek, hogy fél 4-kor hajnalban ismét talpon legyen a társaság. — Aludni térnek, de a kir herceg kísérete előtt még álmában is ott lebeg az az a bizonyos „ezredik.“

Háromkor talpon mindenki. A kir. herceg kedvesen viszonzza a „jó reggelt“, s már menni akarna, midőn jelentik, hogy megeredt az eső.

Nyomasztó gond ül az arcokon, de a kir. herceg egész vidoran gumiköpenyt ölt magára, s bár sűrűn szítál az eső, megindul, hogy, mint megjegyzi, ha nem is vadászik, hiszen a vad ilyenkor nem mozog, de megy a felséges vidéket s a rengeteget élvezni.

Telnek az órák, — a triumvirátus, mely hátramaradt bosszankodik a rossz időn, mely szerintük mindent elrontott. Már egynegyed 9 midőn jelzik hogy a kir. herceg közelg. Libits, Szokolyi és Gálffy elébe mennek, s ime vadászjelvény „zöld galy“ leng a kalapjánál.

Libits az örömtől elfogulva kérdi.

— Fenség, van eredmény?

— Igen, megvan az ezredik, hangzik elégedetten a felelet. Nosza a nyomasztó kedély borus felhőjén áttör az öröm meleg ragyogása, s a kir. herceg beleegyezéssel int engedelmet, midőn Szokolyi Alajos arra kéri, hogy a helyet, a hol a kir. herceg az ezredik szarvast elejtette, márványobeliszkkal örökíthesse meg.

A reggeli, mely paprikás szalonnából, sonkából, kávéból, tojásból és a kir. herceg otthonról hozott diópálinkájából áll, már mindenkit rózsás kedvben talált. A kir. herceg elmondja közlékeny részletességgel a cserkészzetét. Látott 6 bikát s hogy az ezredik szép legyen, különkíválasztotta. S ha az ezredikre szánt golyó nem oly szeszélyes, akkor erre az egy lövésre meg lett volna az ezeregyedik is. Három bika volt ugyanis egymás mellett s kettő közvetlen fedte egymást.

Reggeli után a társaság szekerekre ült s a fenséges vendég Bernecezen Szokolyi Alajoséknál tett látogatást. Hódolatteljes fogadtatása alatt érdekesen és az ő végtelenül lebilincselő modorával ismételte cserkészzetének részletes elbeszélését. Azután visszaidézé gyermekkorának Szokolyinéval töltött egyes kedves epizódjait. Szokolyi Alajosné született Berchtold Sára grófné, a királyi család becézett Sarlotti-ja ugyanis Mária Valéria kir. hercegnőnek legkedvesebb játszótársa volt, s a királyi

család bizalmas körében gyakran volt alkalma az akkor még gyermek József kir. herceggel találkozni. Magasztos családtagjai érzéséről tesz tanulságot, hogy a Szokolyi gyermekeket is maga elé kérette.

Megragadta a ház előterében elhelyezett nagy abnormis agancs, mely az idej országos agancs kiállítás első abnormitási díját nyerte. Az agancs egyik oldalán a tizes gyönyörű kifejlődése, a másik agancs elesavarodva egyetlen agancs nyulványban hátra fejlődve, a magyar tenyészbika szarvához hasonlít. A királyi herceg ugyanakkor a normális agancsok első díját nyerte s ez agancsot a kiállításon látta. A házigazda a mai ezredik bikája emlékére felajánlotta azt a királyi hercegnek, ki vadász örömmel kegyesen elfogadta.

Automobiljára ülve e szavakkal bucsuzott: — Most már tudom hol van Bernece s Kemence, ha erre vinne utam benézek. A viszont látásra!

Mély köszönettel kell, hogy adózzon vármegyénk Libits Adolfnak, ki a kir. herceg érdeklődését ide irányította, s vármegyénk egyik legfestőibb részét megismertette azzal a fejedelmi sarjjal, kit fenséges atyja, az egykor bálványozott József kir. herceg magasztos egyéniségének révén mi magyarok szívéhez a szeretet ezer gyöngéd szála oly szorosan fűz.

Iksz.

kart elnemért árváinak az özvegye nyugdíjon, nevelési járulékon vagy végkielégítésen kívül még temetkezési járulékra is van igényük.

A temetkezési járulék tényleges szolgáltatásban elhaltak után beszámíthatató javadalmazásuknak nyugdíjban elhaltak után pedig nyugdíjuk évi összegének 25 százalékában állapítatik meg.

Nem tarthat azonban igényt a temetési járulékra:

1., azon nő, ki a férj halálakor nem élt vele együtt ha csak be nem bizonyítja, hogy az együtt élés nem az ő hibájából következett be,

2., azon nő ki erkölcstelen életet folytat, vagy valamely büntetendő cselekmény miatt hivatal vesztésre ítéltetett.

A gyermekek azonban — ha a feltételek különben meg vannak, a temetési járulékra igénnyel bírnak.

A T Á R S A S Á G.

(Az ipolysági nők a vértanuk ünnepén.)

E hó 6-án szerdán üljük meg a magyarok Nagypéntekének hatvanadik évfordulóját. . .

Asszonyok, lányok, ünnepelni fel! Szomorú gyász-ünnepe lesz a magyarnak Október 6! Hajtsuk meg a fejünket bánat sulya alatt, szenteljük azt a napot a haza gyászának!

60-ik évfordulója lesz a szomorú nagy napnak! Jusson eszetekbe ezen a napon az aradi tizenhárom! Ejtsetek egy könnyet és gondolatot arra az iszonyu vesztésre a mi bennünket s a magyar hazát érte e napon! Aradon tizenhárom Pesten tudj! Isten hány kiváló nagy ember, hű fia a hazának vesztette életét. Sirjatok! Ejtsetek egy-egy könnyet mindanyiert! A ti hazátok fiai, tehát a ti testvéretek voltak ők, sirassátok őket!

Iszonyu módon hóhér által lelték halálukat és özvegyek, árvák siratják áldott emléküket, De ki vesztett a legtöbbet? Ki maradt a legárvább Hajtsuk le a fejünket s feleljünk rá: a Haza . . . a Magyar haza — Haza!

Tettek a férfiak, gyászolásra a asszonyok vannak hivatva! Szedjük le kertünk utolsó rózsáit, hiszen nem áldozhatjuk őket szentebb célra mint a vértanuk ravatalára!

Mi nem mondhatjuk, hogy nincs módunkban, méltóan kifejezni gyászunkat. Hazafias érzésű esperes plebánusunk Schreiber Alaeár, évről évre tart rekvie-met, felállítja a vértanuk ravatalát. Mi meg segítsünk hogy méltóbbá, szebbé tegyük az ünnepet. Vigyük hozzá virágainkat, asszonykezeinkkel tegyük szebbé, méltóbbá azt a revatalt mely nagyjaink emlékének van hivatva áldozni.

Magyarok nagy gyásza! Te magyar „Nagypéntek” mikor virrad a „Feltámadás” reggele? Az Ur feltámadott? de neked édes Hazám, kinek anyi hűfiadjárta a golyóta nehéz utait, neked mikor virrad fe „Nagyszombat” hajnala?

Ti magyar anyák! kiknek kezében a jövő Magyarország sorsa van, ezt oltsátok gyermekeitek lelkébe. Ragadjatok meg minden alkalmat, amikor elmondhatjátok gyermekeiteknek, hogy voltak a hazának nagy dicső fiai! Beszéljete nekik az „aradi 13” dicsőségéről, beszéljete a nemzet gyászáról!

Asszonyok, leányok, vegyétek fel leggyászosabb ruháitokat és jertek a templomba! Reméljük hogy egyesületeinket mind ott fogjuk találni a gyász misén, iskoláinkkal együtt! és rebgen ajkunk egy imát a megholt honfiak lelkeért!

Egy magyar nő.

„OLVASÓINKHOZ.”

Lapunk e számmal a XV. évfolyam 4-ik negyedébe lép, a mikor kérjük lapunk t. előfizetőit, sziveskedjenek előfizetéseiket megújítani. Különösen kérjük azonban azon t. előfizetőinket, akik a díjakkal hátralékban vannak, kegyeskedjenek azt beküldeni, mert ezentul lapunkat csak pontos előfizetőinknek küldhetjük.

A h é t r ő l.

— október 1.

Az öreg bakák.

Leszereltek az öreg bakák.

Az öreg hétszentségek kipucolták a puskát, bezsirozták a csizmát, amelyet a manipuláns forsschriftmészíg átvesz, a mi a katonaelet végét jelenti. Végezetül elfújta a horniszt az utolsó capistrángot a mely után az öreg baka civillé vedlett.

Viszont a szegény bundások, akiknek még sok idejük van hátra, keserves sóhajtással nézik a beborult eget. Hej, baj, sohse szabadulunk meg, — mondják a szegény porosfülü regruták, már mint az 1908. beliek, akiknek még két esztendeig jár a lénung, a komiszkenyér, meg az ájcelmars.

Hej, haj! — mondják a hétheliek, már csak 365 kls nap van hátra, annak is a fele éjszaka.

És mennek haza az öregek, akik már nem is katonák s itt hagyják a többieket strozsáktömés és menázi fogyasztás céljából, mivel a császárnak igen nagy szüksége van reájuk.

És hazaérkezvén bakáink a manőverről, felzendül a nóta, a mely szerint

*Azt mondja a kapitány a bakának
Maradj vissza édes fiam zupásnak,
Három csillag kerül a gallérodra
Egész század hallgat a komandódra.*

Asszongya, hogy asszongya

*Kapitány ur, köszönöm a jóságát,
Tartsa meg csak azt a három csillagját
Van én nekem odahaza galambom, de galambom,*

Annak a két szeme az én csillagom.

Igy énekelnek most az abfirolók.

És irigykedve hallgatják őket a poros fülűek.

Haj, haj, még háromszázhatvanöt nap, no de a fele éjszaka.

Szervuszatok öreg kamerádok, vigyázatok odahaza a Marcsára, meg a Julcsára.

Mert igen-igen hamisak a leányok.

— **Rekvie-m a főispánéért.** Lits Gyuláné főispáné halála évfordulóján, szeptember 27-én az ipolysági r. kat. plebániatemplomban ünnepi gyászmise volt, a boldogult jó emlékének kegyelettel adózó közönség sorában a vármegye tisztikara testületileg vett részt.

— **Vármegyénk közigazgatási bizottsága** e hó 6-án délelőtt 10 órakor Lits Gyula főispán elnöklete alat rendes havi ülését tartja.

— **Személyi hir.** Czobor László és Ivánka Oszkár orsz. képviselők törvényhatóságunk őszi közgyűlésén részt vettek.

— **A Múzeum közgyűlése.** A Hontmegyei Múzeumtársulat szeptember 30-án délután 4 órakor Lits Gyula főispán elnöklete alatt közgyűlést tartott, melynek tárgya a társulat feloszlása és a társulat vagyonának a törvényhatóság tulajdonába való átbo-csátása volt. Miután az érdemi határozathozatalhoz szükséges adatok rendelkezésre nem állottak, de meg a közgyűlés úgy sem volt határozatképes, a közgyűlés Lits Gyula főispán indítványára a közgyűlés megtartására újabb határnap kitzetését határozta el.

— **Ev. istentisztelet.** Október hó 3-án vasárnap-délelőtt 10 órakor Dedinszky Aladár ev. lelkesz Ipolyságon az evangélikus templomban istentiszteletet tart.

Magyar nagypéntek. Jövő szerdán e hó 6-án lesz az aradi vértanuk megdicsőülésének hatvanadik évfordulója, melyet ország-szerte kegyelettel ünnepelnek meg. Bizonyára Ipolyság közönsége is le fogja róni a kegyelet adóját. Schreiber Aladár esp. plebános reggel 8 órakor a plebánia templomban gyászistentiszteletet tart. *Tűzzük ki e napon gyászlobogóinkat,* küldjünk minél több virágadományt a felállítandó ravatalra, és jelenjünk meg tömegesen a gyászmisén.

— **A közigazgatás köréből.** Kallós László szolgabíró önkéntesi évének leszolgálása végett a törvényhatóság egy évre szabadságot adott.

— **Az októberi rózsafüzér ájtatosság.**

Október havát a rózsafüzér Boldogasszony tiszteletére szentelte a boldogemlékü XIII. Leo pápa. Kivánta, óhajította, hogy a kath. egyház gyermekei minél odaadóbban, minél mélyebb hódolattal s alázattal tiszteljék a Boldogságos Szűzet s éppen azért eme tisztelet legszebb megnyilatkozását igen helyesen a szent olvasó elimádkozásában látta a bölcs pápa. Az olvasó valóban a Boldogságos Szűz legkedvesebb imádsága. A jámbor hívek mindenkor siettek a Szűz anyához, s most is minden év októberében igen szép számban jönnek össze a templon megszentelt falai közé, hogy a kedves olvasót ott a szent Szűz oltára és képe előtt elimádkozhassák. Millió és millió lélek fohászkodik széles e világon e hónapban a rózsafüzér királynéjához, mert tudja, hogy a kegyes jó anya meghalgtja gyermekeinek szivből jövő fohászáat. — A helybeli r. k. templomban mint minden esztendőben, úgy ez idén is október 1-étől kezdve a szokott időben vagyis este 6 órakor tartatik meg a rózsafüzér-ájtatosság, kivéve a vasárnapokat, amikor már 4 órakor veszi kezdetét.

— **Szinodális vizsga** Az Esztergomban tartott őszi szinodális vizsgálaton Dénes Béla hontbessenyődi adminisztrator és Haller Kálmán drégelypalánki káplán a szinodális vizsgát sikerrel tették le.

— **Iskolaszéki ülés.** Az ipolysági róm. kath. iskolaszék szept 26-án ülést tartott. Elnök előadta, hogy a plébánia vaskerítésének kőfalrészét, mely már rossz állapotban volt, kijavította. Mivel a kanonika vizitáció értelmében a plébánia mellék épületeinek főtartása a hívek terhe, s minthogy az 1902. évi június 17-én kelt 33469 sz. miniszteri döntvény értelmében, ahol autonomia nincs a hitközség képvisellete az iskolaszék, kérte az iskolaszéknek f. év május hó 31-én hozott határozatát, hogy a 82 korona 78 fillér munka díj 1/3 részét a tsmagi kétharmad részét pedig az ipolysági hívek fizessék magáévá téve, ezen összeget a hívekre állami egyenes adójuk után 9-26 százalékos hitközségi pótdó címén kivetí és beszedei. Az iskolaszék az indítványban felhozottak törvényességét elismerve a 0-26 százalékos pótdó kivetését és annak beszedeitése iránt a törvényes eljárás kerestülvitelét egyhangulag elrendelte és kimondta, hogy a hívek névsora ezen 0-26 százalékos pótdó kivetéssel október hó 1-től 15-ig a község házán közszemlére kitétéssék, hogy az ellen a hívek esetleg felebbezési jogukkal élhessenek. Elnök előadta továbbá, hogy még a mult év aug. 9-én tartott ülés elhatározta hogy minisztérium által 1000 kor. államsegélylyel engedélyezett tanítói állást szervezi, de az államsegélyen felül megkivántató összeget a tiszviselői karra IV. oszt. keresteti adójuk alapján kivetendő iskolai pótdóból fogja földözni. Ezen iskolaszéki határozatot a tiszviselők közül többen megfellebbezték a közig. bizottság pedig még mult év október hónapjában tartott ülésén ezen ügy tárgyalására a minisztériumtól egy más közigazgatási bizottság delegálását kérte. Ez idő óta ügyünk mikénti állásáról semmit sem tudunk azért indítványozza, kerestessék meg Hontvármegye közigazgatási bizottsága, hogy ez ügy mielőbbi elintézése iránt intézkedjék. Ez indítványt az iskolaszék egyhangulag elfogadta.

— **Az ipolysági rendőrfelügyelő.** Ipolyság képviselő testülete Ferjanecz Pál, a rendőrfelügyelettel megbízott segédjegyző ügybuzgalmának elismerésül tiszteletdíját évi 400 koronára emelte föl a törvényhatóság e határozatot jóváhagyta.

— **Ujoncok bevonulása.** Mint már jelezte a cs. és kir. hadügyminisztérium rendeletéből az ujoncok ezidén nem október elsején, hanem október 7-én, esütörtökön, vonulnak be csapataikhoz. A póttartaléko-

soknak pedig október 5-én, kedden kell bevonulniok. Az egyéves önkéntesek azonban azonban október elsején vonultak be ezredekhez.

— **A tanügy köréből.** Kordos Endre mézenevelői evang. tanító ez év október 1-én nyugdíjba helyezték.

— **Polakovics Péter** honfűzesgyarmati és **Huszka Antal** szénavári r. kath. tanítók állásukról lemondottak.

— **Bérczes János** erdőselestei evang. tanítót Kálnóra tanítónak választották meg.

— **A kivándorlás apadása.** Marek Károly alispán a törvényhatóság őszi közgyűlése elé terjesztett jelentésében vázolta azt az örömdetes tényt, hogy *vármegyénkben a kivándorlás csökken.* Erre vonatkozó jelentése így hangzik:

A kivándorlási és utlevélstatistika a következő adatokat mutatja:

Ez év március 1-től szeptember 1-ig 320-an kértek utlevelet, Ha ezen számadatot összehasonlítjuk az 1908. szeptember 1-től 1909. március 1-ig terjedő félév adatával, a mikor 618 egyén folyamodott utlevélért, — igen kedvező arányszámot kapunk, s mondhatjuk hogy a kivándorlók száma az elmúlt félévben, — az azt megelőzőhöz képest majdnem 5 százalékkal megapadt. Tekintetbe véve azonban az 1908. szeptember 1-től 1909. március 1-ig lezajlott nagymérvű kivándorlást az apadásnak be is kellett következnie.

A 320 utlevelet kérő egyén közül 4 kivándorlási szándékáról lemondott, 44 egyén kérelme megtagadtatott, 4 utlevél ügyfolyamatban van, — kiállított tehát összesen 268 utlevél. Ezek közül 15 Európába 253 pedig Amerikába szolt.

Az amerikai kivándorló közül 93 Fiumében, 90 Brémában, 51 Hamburgban, 12 Antwerpenben, 5. Rotterdamban, 2 Havrëban szállt hajóra.

Ez év szeptember 1-ével kivándorlásunk történetének egy új korszakára értünk. **Andrássy Gyula** gróf belügyminiszter ő nagyméltósága ugyanis tudatára ébredvén annak, hogy az 1903. évi IV. tcz. az ország életerejét pusztító kivándorlás ellensúlyozására nem alkalmas, a kivándorlásról új törvényjavaslatot készített, mely mint az 1909. évi II. tcz. ez év szeptember 1-én életbe lépett.

Ezen új tcz. értelmében mindazon férfi személyek kik 17 életévüket betöltötték, mindaddig míg védtörvényen alapuló állítási vagy szolgálati kötelezettség alatt állanak, csak a miniszter engedélye mellett és csak akkor vándorolhatnak, ki, ha a 100-tól 1000 koronáig terjedőleg megállapított ovadékot leteszik, mely ovadék ha a kivándorolt az utlevél érvényességének lejártával nem jelentkezik, a „kivándorlási alap” javára lesz fordítva.

Nagyban korlátozza a tcz. a kiskorúak kivándorlását is, — a mennyiben megkivánja hatósági igazolását annak, hogy a kiskorú létfontartása a rendeltetési helyen biztosítva van, — valamint a szülők kivándorlását is, — a mennyiben

azok utlevelet mindaddig nem nyerhetnek, míg hatóságilag nem igazolja azon körülményt, hogy itthon hagyandó kiskorú gyermekeik létfontartása biztosítva van.

A kivándorlásra esábitókat pedig szigoruan bünteti.

— **Uj csendőrkülönítmény.** A belügyminiszter a vármegye többszöri kérésére *Középpalotán* egy 5 főből álló csendőrkülönítmény felállítását rendelte el, mely működését jövő év elején kezdi meg.

— **Zálogház Ipolyságon.** **Veisz Izidor** lévai lakos Ipolyságon kézi zálogüzlet engedélyezése iránt adott be kérvényt a törvényhatósághoz. A törvényhatóság őszi közgyűléséből a kérvényt azon javaslattal terjesztette föl a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy a leteendő biztosíték 5000 korona a szedhető legmagassabb díj minden mellékleték betudásával értékpapiroknál 10 százalékos arany és ezüstneműnél 12 százalékos egyéb ingóságoknál pedig 18 százalékos lengyen.

— **Törvényhatósági nyugdíjazások.** Vármegyénk törvényhatósága **Bódis Pál** utkaparót 189 k. 60 f. j. l. ér. **Viczián Pál** utkaparót 235 kor. évi nyugdíjjal nyugdíjazta.

— **Donbayék színháza.** Kedden bucsuztak el **Donbayék Ipolyság** közönségétől **Szigeti József Falusiak** című 3 felvonásos vígjátékában, Ezen utolsó előadás egyúttal ünnepi előadás is volt: **Donbayékszinészkedésének** 30 éves jubileuma. Egyrészt ezen körülmény, másrészt pedig **Berger Ilonka** és **Földesy Mihály** dilettáns közreműködése tett házat hozott össze. **Berger Ilonka Óvári Irma** szerepét adta a debütáns bájos elfogadottságával, **Földesy Mihály** pedig **Erdei Zoltán** gróf szerepét raccsolta elég jól. Sokat lerontott a hatásból, hogy szerepét a harmadik felvonásban már nem tudta, no de ezt nem is róhatjuk fel neki nagy hibául, mert a teljesen ismeretlen szerepet csak előző nap váltalta magára, ami egy működvelőtől elég vállalkozási szellemre vall. Meg kell emlékeznünk a **Donbay** páron kívül még **Révész Ilkáról**, ki igen lehetséges, ambiciozus színész, csak néha elragadtatja magát s tuloz. A közönség figyelmes s elnéző volt a hibákkal szemben s tapssal nem fukarkodott, sőt egy ifju vidéki habitué **Ivánka Laci** jóvoltából még úgy az ünnepeket, mint a vendégszereplő **Berger Ilonka** csokrokat, illetőleg **babérkoszorút** kaptak. **Donbayék** távoztával bezárultak **Tália** templomának kapui, s tán az idei szini „szezon”-nak vége is van, mert az előjelekből ítélve éppen nincs kilátás arra, hogy egy nagyobb szintársulat el látogasson hozzánk. De nem is csodálkozhatunk ezen, mert egy rendes társulatot nehéz megnyerni, hogy a minden tekintetben alkalmatlan község háza „nagy” termében tartson előadásokat. **Donbayék** tőlünk **Vámosmikolára** mentek, s felbuzdulva a sikertől, vendégszereplőinkkel a **Falusiak** c. darabot ott is elő fogják adni.

— **Az Iparos Körből.** Az Iparos Kör költőzködés miatt, további intézkedésig könyvtári j. órákat nem tart.

— **Gyilkos automobil.** Jelentettük, hogy **Fehér Márk** Kicsindi gazdát a garamkövesdi országúton egy automobil elgázolta, és súlyos sérüléseibe bele is halt. Halála után tudódott ki, hogy az automobil gazdája **Kacsitz Béla** esztergomi csendőrfőhadnagy.

— **Gazdák figyelmébe.** A Pozsonyban székelő 5 sz. szekeresz osztály Pozsonyban a nagy vásártéren október hó 8-án 200 drb. kimustrált lovat fog árverés útján eladni.

— **Uj városi és megyei címtár** jelenik meg Kassán a „Kassai Hirlap” politikai napilap kiadásában, amely tartalmazni fogja **Kassa** szabad kir. város és **Abauj-Torna** vármegye fejlődő kereskedelmének iparának a város és vármegye közigazgatásának minden mozzanatát és utmutatóul fog szolgálni mindazoknak, akik érdeklődéssel kísérik egy fejlődő kultúrvárosnak kereskedelmi és ipari mozgalmát. — A könyv kb. 400 oldal terjedelemben fog megjelenni és tartalmazni fogja a város és vármegyében élő minden embernek nevét foglalkozását, lakását, a város és vármegye összes hivatalait, intézeteit, gyárait stb., stb. — A munka ára 6 kor. és megrendelhető a **Kassai Hirlap** kiadóhivatalában Kassán, Főutca 33. sz. a

— **Unghváry József** szőlőtelepén és gyümölcsfa-iskolájában **Cegléd** (Pestmegye) ez év őszén nagyobb mennyiségű (30—350.000 darab) nemes gyümölcsfa cseméte kerül eladásra. 1—5 éves példányokban a következőkből: körte, alma, szilva, őszibarack, kajszinbarack, cserecsnye, meggy, eper, savanyu szeder, bírs, lasponya, dió, füge, köszmété, ribizke, málna, földi eper, ezenfelül szomorú alma, szomorú eper, piramis-eper, gömbakác, piramis-akác stb. csemétek. Ezek ár-i erősségük szerint 5—30 i en erősek 40—50 kr. Ugyancsak igen nagy mennyiségben 1—3 éves magcsemétek; ezek árai erősségük szerint 100 drb. 80 kr.-tól 1 frt 80 kr.-ig 100) drb. 7 frttől 17 frt. **Gleditschia triacanthos** és akác, áthatlan sörény készítésére igen alkalmas 1—3 évesek, igen nagy készlet. Ennek ára 1000 drb 1 frt 50 kr.-tól 5 frt. **Sorfának** használható akác 20) — 220 cm. magas 1 drb. 20 kr., 100 drb. 18 frt. 1000 drb 170 frt. Háromszor permetezett, szokványminőségű bor és csemegezőlővessző, teljesen beérett, sima, 1000 drb 4 frttől 7 frt. gyökerez 20 frttől 25 frt. Tessenék árjegyzéket kérni!

— **Szülők figyelmébe.** **Thurzó Györgyné** a jó hírű és nálunk igen előnyösen ismert tánc tanárnő a jövő hét elején megkezdí rendez 6 heti kurzusát a polg. leány iskolában a hol kis gyermekek részére külön baba-kurzust is tart. Megfelelő jelentkező esetén azonban külön esti tanfolyamot is tartana felnőttek részére a városháza nagytermében. Mint a felvidék egyik legjobb tánc tanárját szivesen ajánljuk mindenki figyelmébe. Jelentkezni lehet **Kaliska Ignácnál**.

— **Bélyegzőket, pecsétnyomókat,** fametszeteket, sárgaréz, ajtó, és címtáblákat, számozó gépeket és minden e nemhez tartozó munkát az árjegyzék szerinti árból 15 százalék árengedménnyel szállít **Neumann** **Jakab** könyvnyomda- és könyvkötészet tulajdonos és papírkereskedő Ipolyságon.

— **Képestlapok** nagy választékban **Neumann** **Jakab** papírkereskedésében kaphatók.

IRODALOM ÉS ZENE

— **Válság előtt áll Magyarország.** A ránk következő évnegyed oly eseményterhes korszakot nyit meg előttünk, hogy intelligens ember valóban nem lehet el ujság nélkül. Legmelegebben ajánlhatjuk azért t. olvasóink figyelmébe a **Pesti Hirlapot**, mint azt a napilapot, melyet egyenlő érdeklődéssel olvashat mindenki, mert minden pártpolitikai irányzat nélkül lévén szerkesztve, csak egy célt ismer: az ország és a nagy világ minden érdekes eseményéről leggyorsabban és legkimerítőbben értesíteni közönségét. Ezt a célt eddig is a legteljesebb mértékben elérte; mert a **Pesti Hirlap** tagadhatatlanul első és legnagyobb terjedelmű napilapunk, mely egész esztendőn át napról-napra 8—16 oldallal töltet ad, mint más napilapok. Azonkívül nagy képes naptárt ad ajándékul minden előfizetőjének, akik féláron rendelhetik meg a **Divat Salon** című, elsőrendű divatlapot is. A **Pesti Hirlap** nagy képes naptárát — gazdag tartalommal és 40 oldal képpel — már az októberi előfizetéssel kell biztosítani, mert aki csak novemberre vagy decemberre (egy-egy órá) fizet elő, az nem kapja ajándékul azt a

diszes albumot; hanem az állandó előfizetőkön kívül csak azok az új előfizetők, akik negyedévre egyszerre küldik be az igazán jutányos előfizetési árt. A Pesti Hírlap előfizetési ára: egy óra 2 kor. 40 fillér, 2 óra 4 kor. 80 fillér negyedévre 7 korona. A Diavat-Salonnal együtt negyedévre 9 korona. Az előfizetés legcélszerűbben posta-utalvánnyal küldhető a Pesti Hírlap kiadóhivatala címére: Budapest, Váci-körút 78.

A „Zenélő Magyarország” kedvelt zongora és hegedű zenemű folyóirat most megjelent 391 füzete újra a legjobb és legkedveltebb zenei műveket közli és pedig: I. Haubner Károly „Mégátkoztál, kitagadtál”, magyar dalt. II. Morse Th. „Norvégiában” mazurkát. III. Hetényi Albert „Ninon” gyönyörű kabaré számot a „Bonbonnière” kabaré műsoráról.

Szinte ajándékszámba menő jutányosan jut a zeneértő közönség a „Zenélő Magyarország” minden egyes számához, mert ennyi pénzért 12 korona évi előfizetésért külön kiadásban csak 2-3 kottát kapna; itt mintegy 120 darabot kap az előfizető a nevesebb hazai és külföldi zeneszerzők legjobb műveiből.

Félévi előfizetés 6 korona. Ezért kap az előfizető 11 füzetet, s karácsonykor egy 45-50 oldal terjedelmű, gyönyörű „Karácsonyi zenealbumot. Előfizethető a most folyó XVI. évfolyam második félévére, valamint az előző évfolyamokra is a „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalában Budapest, VIII., József-körút 11. sz.

Fidibusz! A legkitűnőbb magyar élclap. Páratlan népszerűség. Remek szöveg, pompás képek! Mesésen olcsó! Egy szám 6 krajcár. A fidibusz előfizetési ára: Egész évre 6 k., félévre 3 k., negyedévre 1 k. 50 fillér, egy hónapra 50 fillér. Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal: Budapest, Rökk Szilárd utca 9.

A magyar újságírás szenzációja! A Nap a magyar közönség legkedveltebb lapja! A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kéréltelhetetlen szószólója. Főszerkesztő: Braun Sándor. Felelős szerkesztő: Hacsek Géza. Naponként 125,00 példány! Egy szám 2 krajcár. A Nap előfizetési ára: Egy évre 16 K., félévre 8 K., negyedévre 4 K., egy hónapra 1 kor. 50 fill.

Diszkótesben kaphatók a Fidibusz eddig megjelent 19.5/6, 1907. és 1908-as évfolyamai összesen 12 koronáért. Egy-egy évfolyam 5 korona. Megrendelhető a Fidibusz kiadóhivatalában Budapest, Rökk Szilárd-utca 9.

KÖZGAZDASÁG.

Erdősítési jutalmak. Darányi Ignác földmivelésügyi m. kir. miniszter az erdő-törvény (1879. évi XXXI. t.-czikk) 165. §-ában körülírt kopár-, vizmosásos és futóhomokterületeken ez évben létesítendő, közgazdasági jelentőséggel bíró erdősítések megjutalmazására az országos erdei alaphól tizenegy (11) nagy jutalmat, tíz (10) elsőrendű és kilencz (9) másodrendű elismerő jutalmat tűzött ki, u. m.:

három egyenként 1000 koronás nagy jutalmat, (kettőt készpénzben, egyet disztárgyban),

négy egyenként 800 koronás nagy jutalmat, (kettőt készpénzben, kettőt disztárgyban),

négy egyenként 600 koronás nagy jutalmat, (kettőt készpénzben, kettőt disztárgyban),

öt egyenként 500 koronás elsőrendű elismerő jutalmat, (hármát készpénzben, kettőt disztárgyban),

öt egyenként 400 koronás elsőrendű elismerő jutalmat, (hármát készpénzben, kettőt disztárgyban),

öt egyenként 300 koronás másodrendű elismerő jutalmat, (hármát készpénzben, kettőt disztárgyban),

és négy egyenként 200 koronás másodrendű elismerő jutalmat, (hármát készpénzben, egyet disztárgyban).

Ezen jutalmakért az érdekelt birtokosok (bérlet) azon erdősítésekkel versenyezhetnek, amelyeket az 1879. évi XXXI. t.-cz. 165. §-ában körülírt kopár-, vizmosásos, vagy futóhomokterületeken, állami pénzügyi igénybevétele nélkül a folyó év tavaszán vagy őszén foganatosítottak.

Megkivántatik azonban, hogy:

a) az 1000 koronás nagy jutalmakra versenyző erdősítések egy tagban legalább 25 kat. terjedelműek,

b) a 800 és 600 koronás nagy jutalmakra versenyző erdősítések egy vagy több tagban legalább 25 kat. hold terjedelműek,

c) az 500 és 400 koronás elsőrendű elismerő jutalmakra versenyző erdősítések egy vagy több tagban legalább 10 kat hold terjedelműek, és végül

d) a 300-200 koronás másodrendű elismerő jutalmakra versenyző erdősítések egy vagy több tagban legalább 5 kat. hold terjedelműek legyenek.

A pályázó birtokos a versenyre bocsátott erdősítést az első munkálattól kezdve a jutalom odaitélésének idejéig állandóan gondozni, a szükséges pótlásokat foganatosítani s a létrejövő erdőt az 1879. évi XXXI. t.-cz. 2. illetve 4. §-ai szerint erdőként fentartani és kezelni tartozik.

A versenyre bocsátott erdősítések az 1914-ik évben fognak a helyszínen megbiráltatni. A jutalmak kiosztásánál az erdősítések sikere és közgazdasági jelentősége, az erdősítésnél felmerült nehézségek és az erdősítésre fordított költségek fognak irányadóul szolgálni, de a pénzjutalmak kiosztásánál figyelembe vétetnek ezek mellett a birtokos vagyoni viszonyai is.

A pályázó birtokos a jutalomra csak akkor tarthat igényt, ha a versenyre bocsátott és a jutalmakra érdemesnek ítélt erdősítés a jutalom odaitélésének idejében is birtokában lesz.

Az odaitélt pénzjutalom egy harmadrésze az erdősítést teljesítő kezelő erdőtisztet (gazdatisztet vagy bérlőt) fogja illetni. A disztárgyat nyert birtokosok azon alkalmazottai pedig, — kik jutalmazott erdősítések teljesítése körül kiváló érdemet szereztek, — érdemük szerint külön pénzjutalomban fognak részesülni.

A folyó év őszén teljesített erdősítéseket pedig legkésőbb folyó évi december hó 25-ig kell a birtokosnak a közigazgatási erdészeti bizottságnál vagy a kir. erdőfelügyelőségénél pályázatra bejelenteni.

Pályázhat a feltételeknek megfelelő erdősítésekkel az erdősítést teljesítő erdő- vagy gazdatiszt, valamint a beerdősített terület bérlője is, de pályázati kérelméhez mellékelni kell a birtokos irásbeli nyilatkozatát, melyben az kijelenti, hogy a pályázatban való részvételhez hozzájárul és egyszersmind kötelezi magát, hogy a versenyre bocsátott erdősítést az 1879. évi XXXI. t.-cz. 2. vagy 4. §-ában meghatározott feltételek szerint állandóan erdőként fogja fentartani és kezelni.

A pályázati kérvényben az erdősítés helyét (község, dűlő helyrajzi szám), kiterjedését és az erdősítésre használt fanemeket pontosan meg kell jelölni.

A KÖZÖNSÉG PANASZKÖNYVE

(E közérdekű felszólalásokra nyitott rovat közleményeinek valóságáért a beküldő felelős.)

A leghanyagabb házi ur.

A Dombai pár által tartott néhány előadás alkalmával közönségünk jobb izlésű része igen megbotrározott a városház nagytermének elhanyagolt állapotán. Bizony nem ártana annak kijavítása kifestése, mert igazán szánalmas annak mostani állapota, és arról tesz tanúságot, hogy Ipolyságon maga a város leghanyagabb, legrendetlenebb házi ur.

Figyelő

Mikor nem lehet bélyeget kapni.

A mostani zsidó ünnepekkor az egész városban nem lehetett bélyeget de még szivart sem kapni. Igazán tűrhetetlen állapot. Mondjuk valaki pénzt akar fel-

venni — de bélyeg hiány miatt nem lehet neki felvenni. Ilyen eset meg is történt. Néhány év előtt e miatt már interpelláció is történt a közigazgatási bizottság egyik ülésén, a mikor fel is irt a bizottság a pénzügyminiszterhez, ki intézkedett is, de úgy látszik feledésbe ment.

Többen.

A kis gyermek ELPUSZTUL?

Adjon neki **SCOTT-féle csukamájolaj Emulsiót** és örömmel fogja tapasztalni, hogy állapota azonnal jobbra fordul, hogy csakhamar fejlődésnek indul és jókedvűvé válik.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

A SCOTT-féle EMULSIÓ már gyakran visszaszólította szüleiüknek szeretett gyermeküket a halál kapujától.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb, egy tisztaság, valamint az emészthetőség és gyors hatás tekintetében.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill. Kapható minden gyógytárban.

A magyar újságírás szenzációi!

A NAP

a magyar közönség legkedveltebb lapja. A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kéréltelhetetlen szószólója.

Főszerkesztő: Braun Sándor Felelős szerkesztő: Hacsek Géza
Naponként 125.000 példány!

Egy szám 2 krajcár.

A Nap előfizetési ára:

Egész évre 16.—K. Negyedévre 4.—K
Félévre 8. K. Egy hónapra 1.40.

FIDIBUSZ

A legkitűnőbb magyar élclap

Páratlan népszerűség!

Remek szöveg! Pompás képek!
Mesésen olcsó!

Egy szám 6 krajcár.

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre 6.—K. Negyedévre 1.50 K
Félévre 3.—K. Egy óra —.50K

Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal.
Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 9.

Prachár József

mű és épület bádogos

Ipolyságon fő-ut 7, a nagyútszélen szemben.

Hol minden e szakmába tartozó munkát készítek, terv és rajzok után, u. m. diszes tetőablakokat, csucokat, vizgyűjtő-medencéket, épületek, templomok, tornyok-fedését, javítását és festését.

Elvállalom vízvezeték, fürdő-szoba angolkozletok berendezését, villámhárítók, villamos-csengők felszerelését és javítását.

Saját rendszerű gyorshevíto fűtő
fürdő-kádak

Fürdő-kádak már 15 kor.-tól feljebb. Ellismert jó munka az árak jutányosak.

Kassa sz. kir. város és Abauj-Torna Vármegye
CIM- ÉS LAKJEGYZÉKE

1910.

január hó 1-én jelenik meg
5000 példányban.

Ára 6 korona.

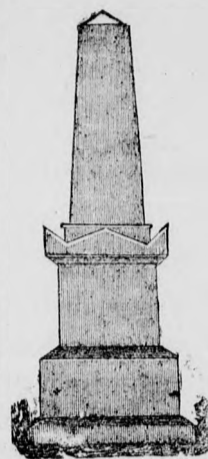
Hirdetések és előfizetések
a „KASSAI HIRLAP” kiadóhivatala
címére KASSA, Fő-utca 33. sz. küldendők.

250 levélpapír,
250 boríték
cégnymással
100 névjegy
•• 6 korona. ••

Neumannál Ipolyságon.

Ipolysági piaci árak.

Buza 100 klgként kor.	25 00—26 00
Rozs	17 50—18 00
Árpa	13 80—14 00
Zab	14 00—14 50
Bab	16 00—16 50
Kukorica	18 00—18 50

A közeledő Mind-
szentek ünnephez
van szerencsém
sirkőraktáramra
a t. közönség fi-
gyelmét felhívni.
Állandóan raktáron
tartok

**vörösmárvány,
sziléziai fehér
márvány pyramis és ke-
reszt alakban sirköveket.**
Aranyozást elfogad.

NEUMANN JAKAB
sirkőraktára
IPOLYSÁGON.

Köhögés rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy fél-
peme-
tefü **cukorkánál**

Vásárlásánál azonban vigyázzunk
és határozottan R É T H I - félét kérjünk,
mivel sok haszontalan utánpótlás van.

1 doboz 60 fillér.

Csak R É T H I - félét fogadjunk el!

HA NINCS SZALMA, NINCS TRÁGYA.

Ez a veszély fenyegeti a gazdaságot az idén, amely pedig nagyon megsínyli az állati trágya hiányát, mert annak különösen fizikai hatását
a műtrágyák sohasem pótolják.

A szárított hizósértéstrágyával

kitűnő eredménnyel, jutányosan és biztosan pótolhatja mindenki
a hiányzó istállótrágyát, ha ismertetést és ajánlatot kér a

BUDAPEST-KÖBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR

Bosányi, Schietrumpl és Társa cégtől Budapest, IX., Üllői-út 21. szám.

Ne tétovázzék, ha fáj a feje, Beretvás-pastillát,

hanem használjon azonnal

amely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és
fejfájást elmulasztja. Ár 1.20 Kapható minden
vostk által ajánlva. Készíti: Beretvás Tamás gyógyszerész
Kispesten 3 dobozzal ingyen postai szállítással.

Superfosfát

chilisalétrom és egyéb műtrágya-félék, továbbá az *összes mezőgazdasági szükségletek*, nevezetesen: *Gépek és felszerelések, Motorok, Mérlegek, Kőszén, Olajtermékek* stb.

legelőnyösebben beszerezhetők a Magyar Mezőgazdasági Szakiroda által

Budapest, VI. Andrásy-ut 2.
(Fonciére palota) Telefon 170-68.

Jelzálog kölcsönöket,
ingatlanok eladását, vételét,
és bérletét
teljes megbízhatósággal
közvetítjük!

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. munkaadóim becses tudomására adni, hogy lakásomat a PAPP ÁBRAHÁM-féle házból a Kossuth-utca 357 szám alá saját házamba

tettem át. Mikor is a n. é. munkaadóimat még a régebbinél sokszorta nagyobb ambicióról biztosítom, és minden igyekezetem ara fog irányulni, hogy b. megrendelőim igényeit izléses munkám által minél inkább kielégíthessem.

Szives megkeresésüket várva vagyok a legmélyebb tisztelettel

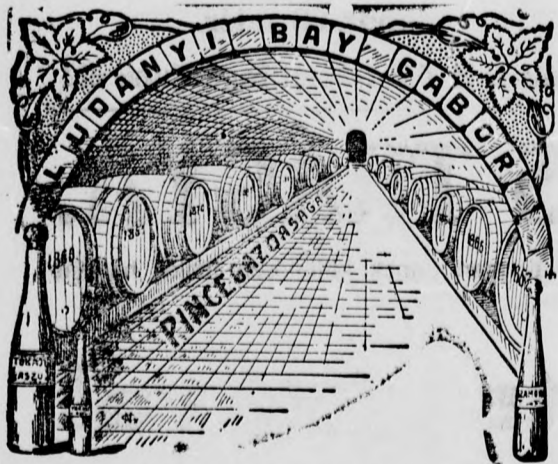
BALLA ISTVÁN festő.

Szőlőoltvány,

szőlővesszőről és borról nagy képes árjegyzékemet **INGYEN**

és bérmentve küldöm meg, a ki a címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert ebből megtanulhatja a szőlőtelepítést s emellett sok szőlőkép van benne. Szőlőoltványokból és más egyéb európai és amerikai és gyökeres vesszőkből, a világhírű Delawareből állandóan több millió készlet eladó, olcsó ár mellett. Több ezer elismerő levél, közte több hercegi és grófi uradalomtól.

Czim: Szücs Sándor fia, szőlőtelepe, Biharószeg.

Valódi Tokaj-hegyaljai másodtermésű zamatos, savanykás, egyszer lehuzott asztali bort literenként 46 fillérért hordó nélkül szállít LUDANYI BAY GÁBOR tokaj-hegyaljai szőlőbirtokos pincegazdasága Sárospatak. Központi iroda Munkács. — Megrendelések a központi iroda címére kéretnek. Vaggon vételnél engedmény. 30-35 lit. hordó rendelésénél literenként 50 filléré.

Superfoszfátot

jutányosan ajánl és állandóan raktáron tart

Berczeller Márton.

Férfi és női divatáru üzlet megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására hozni, hogy a Wertheimer-féle házban (Juhász vaskereskedő mellett)

rőfő és divatáruüzletet nyitottam.

Raktáron tartok minden e szakmába vágó cikket, a legjobb minőségben.

Előre biztosítom, hogy olcsó árain és szolid kiszolgálással a mélyen tisztelt közönség teljes meglegedését fogom kiérdemelni.

Megtisztelő bizalmukat és szives pártfogásukat kéri

Diamant R.

Ipolyság és vidéke nagyrebecsült közönségéhez!

Hivatkozással a „Honti Lapok“ július 10-iki számában elődöm Mangold Mórától megjelent közleményre, van szerencsém szives tudomására hozni a n. é. közönségnek, hogy az eddig Mangold Mór cég alatt vezetett

Akar nősülni?

Hölgyektől (ezek között olyanok törvénytelen gyermekekkel, testi hibával stb.) **5-500.000 korona vagyonnal** fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyonnélküliek is,) akiknek komoly szándékuk van és **gyors házassághoz** akadály nincsen, írjanak e címre:

L. Schlesinger,
Berlin, 18. Deutschland.

Gazdasági felszerelés eladása.

Gazdaságom hasznóbérbeadása folytán összes gazdasági felszerelésemet, ugyanint állatok, gazd. gépek, szekerek, ekék stb. — Százdón (Hont m.) a saját lakásomnál folyó évi október 3-án d. u. 2 órakor árverés útján, — együttesen vagy darabonként is — azonnali készpénz fizetés mellett eladni fogom.

Vasutállomás:

Ipolyszakállos, vagy Visk.

Antal János
birtokos.

fűszer és csemege üzletet átvettem s azt Mangold Mór utóda cég alatt vezetem tovább.

Midőn kérem a n. é. közönséget, hogy az elődöm iránti szives bizalmát reám is átruházni sziveskedjék.

Én eleve is a legszolidabb és legpontosabb kiszolgálásról biztosítom.

Tisztelettel

Mangold Mór utóda.

Kitünő minőség olcsó ár!

FRISCHER ADOLF férfi-szabó és divatáruháza IPOLYSÁGON.

Ismert elsőrangú szabászat! ANGOL és HAZAI szövetek!

Őszi és téli divatkülönlegességek.

Pelikán és Gyukits, Borsalino és Pichler kalapok egyedüli raktára.

Elegans dzsentri kalapok. Angol nyakkendők (Castle Make.)

Férfi, női és gyermekcipők a legjobb kivitelben. Izléses fiú és gyermek ruhák és felöltők. Ingek, gallérok, kézelők, lábravalók zsebkendők.

Kész férfi ruhák és téli kabátok, bundák.

Sétabotok, esernyők, „Storm Slipper“ sárcipők.

Sport cikkek legfinomabb amerikai és Triumpli cipők

Vizhatlan vadász gallérok és bagaria cipők, halina csizmák, sapkák, kalapok, kamaslik, vadász harisnyák. Férfi, női és gyermekharisnyák.

Valódi pécsi „Hamerli“-féle férfi és női keztyük.

Bőröndök, utazokosarak, gyermekkoesik, táskák, uti takarók.

FRISCHER ADOLF férfi-szabó divatáru házában IPOLYSÁGON.

Pontos s gyors kiszolgálás: